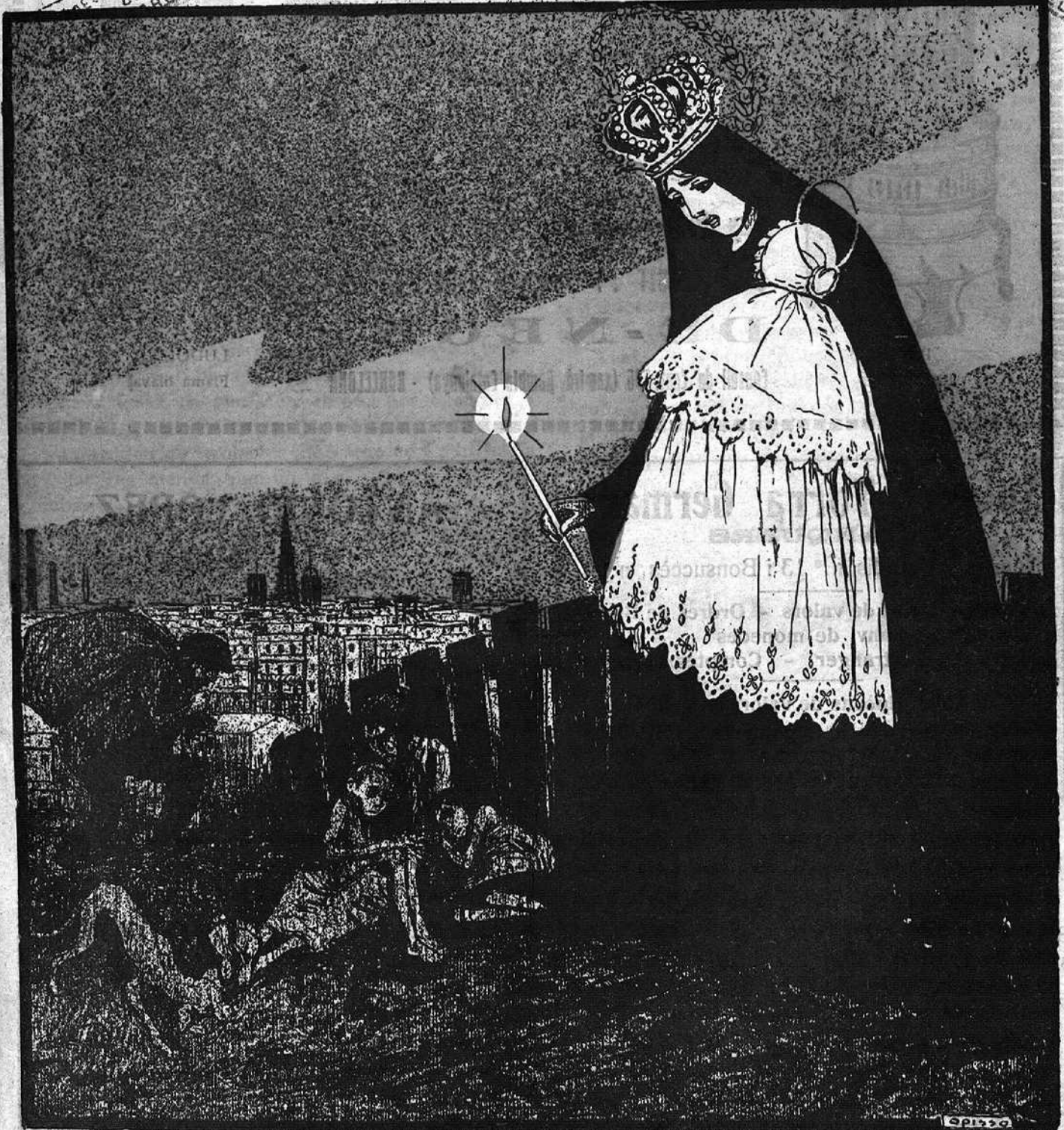

Barcelona 31 de Gener de 1924

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVII Número 2343 15 cèntims — Atrassats, 30

PERTENECE AL
ATENEU DE BARCELONA

DIADES TRADICIONALS

La Candelera

ESTUFES A PETROLI

BING

SENSE OLOR NI FUM

LA MES ELEGANT

LA MES PREFERIDA

LUDOLPHI

A FLAMA BLAVA

LA MILLOR EN LA SEVA CLASSE

Les dues funcionen a gas de petroli

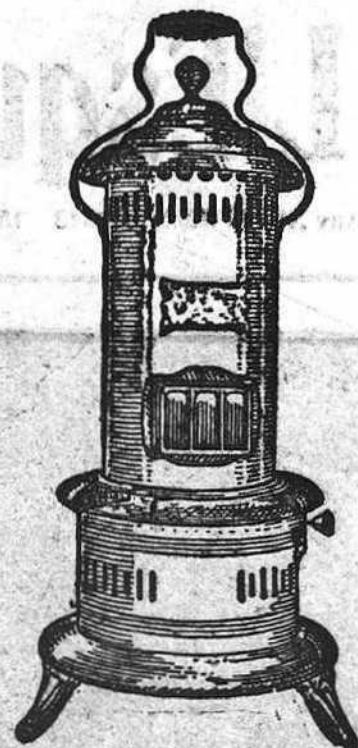
UNIC DIPOSIT :: Venda al major i al detall

DE-NEGRI

Consell de Cent, 296 (xamfrú Rambla Catalunya) - BARCELONA

BING
Flama roja

LUDOLPHI
Flama blava

Soler i Torra Germans

BANQUERS

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa
Canvi de monedes

Girs sobre l'estranger - Comptes corrents

Admetem dipòsits de valors en custòdia
Facilitem OR per a pagaments a DUANES

NOTA IMPORTANT: Revisem curosament les amortitzacions

ANTONIO LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes
classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

Olm, 8 : Telèfon 4115
BARCELONA

Li seria a vostè agradable posseir un catàleg
il·lustrat de Sports? Demani'l avui mateix a

A. SANROMA

Balmes, 62.—BARCELONA :: El rebrà gratis
Si el prefereix certificat, envii 50 cèntims en segells de correu

.. PENELLONS ..

EL MILLOR REMEI:

TOPIO GILKENS

Preu del remei: 1'25. En venda: Segalà, Rambla de les Flors, 14 y Farmacies

TEATRE NOVETATS

CARNAVAL AURIGEMMA

Per el dia 9 de febrer. Primer de la sèrie

Ball Groc

per al Dijous Gras per la tarda

GRAN CERTAMEN INFANTIL DE TRAJOS

i per la nit el renombrat i luxós

GRAN BALL PARÉ et TRAVESTI

Localitats, Carrer Ferràn, 53

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Silenci previngut

uli Camba ha fet una crònica admirable sobre el públic madrileny que accepta totes les innovacions teatrals, aplaudint-les com si fossin obres d'En Muñoz Seca. L'argumentació d'En Camba és la següent: Abans el públic senzill anava a veure una obra i si no li plaïa la xiulava. Devegades l'autor resultava ésser un geni, un Ibsen, per exemple, i els crítics i el públic que havien mostrat la seva disconformitat, es trobaven amb que no els hi havia agradat res menys que un geni. Ara, arriba una companyia, que pot ésser la de la Vera Vergani, dona una comèdia d'En Pirandello, estranya i fosca, que no agrada gairebé a ningú, però, escarmentats per a que no els hi vinguin amb que han xiulat a un geni, diuen que sí, que els ha plagut, i en lloc de protestar, aplaudeixen crítics i públic amb veritable fúria admirativa. En Camba, extreu una conclusió: Preferia al primer públic, perquè al menys no era hipòcrita i resultava més divertit.

A nosaltres ens succeeix igual amb el Municipi. Abans xiulaven i xiulava el públic, cridant allò de: «Menys política i més administració». No teníem ni bona aigua, ni bons empedrats, ni jardins, ni banys públics, ni escoles, ni biblioteques. Davant d'aquesta desídia, xiulàvem. Però arriba un nou Municipi sorpresa, amb molta administració i gens de política, un municipi sense altra pecat que l'original i desseguida ens assabentem que el Municipi antic era gairebé un Municipi genial. Els parcs llunyans fóren adquirits en previsió de les futures extensions ciutadanes; la seva obra cultural, fou una meravella, i si va adquirir les aigües de Dos Rius, fou perquè no hi han altres aigües que les que corren.

Ara el municipi nou no fa cultura, no compra les aigües perquè creu que sota Barcelona hi ha una mena de Guadiana que sortirà amb pous artesians; no adquireix parcs perquè amb els que tenim ens en sobren; no

empedra els carrers, ni obre banys; no funda biblioteques; no firma cap nomenament. Continuant així, farà més que estalvis, ingressarà sensers en les caixes municipals tots els tributs perquè no hi hauran gastos. Però el públic no diu res, per por de que no li diguin que aquest Municipi estèril, és un Municipi genial, com el d'abans.

Com En Camba prefereix el públic d'abans, nosaltres triem el Municipi d'abans, perquè no enganyava i bo o dolent era un Municipi, com bo o dolent, el públic d'En Camba era un públic. Que alguns regidors feien una administració massa personal? Les grans ciutats, com els grans senyors, es poden permetre el luxe de tenir uns majordoms una mica pròdigs i una altra mica aprofitats, i està comprovat que el millor majordom és el que atendeix tant a la casa pròpia com a la casa que administra.

Avui, tot és brut i pobre i ronyós i poca solta, però ningú s'atreveix a dir res, no sigui que després resulti que el millor Municipi ha estat aquest, que ni feia política, ni administració, ni cultura, ni higiene, i que va passar com una mena de Moisés buscant aigua amb una vareta.

PARADOX

Un altre ídol

—Vostès aniran el diumenge a veure el partit de boxa?

—Nosaltres? La boxa és el més antipàtic dels esports.

—Sí, però el diumenge apareix un nou ídol, l'Alís.

—I qui és l'Alís?

—Es l'«as» de la boxa catalana. Vostès creien que no teníem més que pintura catalana i poesia catalana i escena catalana i indústria catalana? Doncs també tenim boxa catalana, com tenim futbol català. Sap En Zamora? Doncs l'Alís és el Zamora de la boxa.

—Deu ésser de fa poc.

—No, senyor, no. Tots els que creuen amb el cop de puny, i els que saben que tenir el campió de la boxa val més que tenir el del futbol, o el de l'auto o el de la natió, han seguit an En Ricard Alís durant la seva carrera. Vostès no coneixen el nom del primer futbolista, ni del primer automobilista, ni del primer patinador, veritat? Però el del primer boxejador, el

JULIETA FABRÉS

Filla del gran pintor català Antoni Fabrès, resident a Roma, i també ella pintora notable, que el dia 1 obre una Exposició de les seves obres a les «Galerías Dalmau».

d'En Dempsey, sí. Si aconseguíssim ara el campionat del pes welter, cregui'm que pujaríem molt en el concepte internacional.

—I al menys és simpàtic l'Alís?

—Molt, però molt. Figuri's que té divuit anys, figuri's que és un barceloní, figuri's que fins ha fet eleccions.

—Però si diu que té divuit anys, no podria votar.

—I no votava. Però buscava vots.

—Per quin partit?

—Ah! No es pot dir. Però no li serà difícil averiguar-ho. Miri, feia eleccions en el districte segon.

—Sap que ja em comença a interessar l'Alís.

—Naturalment. Cregui'm, el diumenge vagi al camp del «Barcelona», demanant amb el cor que triomfi l'Alís.

L'inventor

Es deia Sixt d'Orús i Espasa, nom il·lustre que sona a joc de cartes, malgrat ésser el nostre home un enemic irreconciliable de tota mena de jocs d'atzar.

Havia nascut en una encimerada torreta de la Mun-

tanya Pelada, en la qual havia transcorregut la seva plàcida infantesa, sense fer vesllumar que en el seu caparró, rexinxolat i brú, pogués guardar-s'hi com en una caps de betum, una gran dosi de pasta inventiva.

Com que el noi, sense ésser una llumanera... no tenia pèl de tonto, el seu pare, amb molt bon encert el feu batxiller, encara que, com es veurà més endavant, la batxilleria el portà per mal camí.

El seu temperament tasta-olletes, li feu provar la friolera de tres carreres, però no en trobà cap que s'adaptés al seu caràcter, ni que satisfés les seves aspiracions, en vista de lo qual, decidí fer-se cadet... cadet de la reina, com a comparsa d'una companyia de sarçuela.

Cansat de passejar per les taules el seu títol acadèmic i volgient reivindicar-lo d'aquella vida rastrera, entrà al periodisme per la porta gran, éssent anomenat crític teatral, per les seves aficions. Anuncià poc temps després la publicació d'un llibre i quan tothom creia que parlaria de teatre, al bon home se li acut parlar d'aviació, però amb una tècnica tan desconcertant i amb uns conceptes tan enlairats, que la crítica fallà unànimement que havia batut el record d'altura, això sí, després de caure i fer malbé per a sempre el seu prestigi reporteril.

I aquí comença la vida de l'inventor.

Cansat d'anar d'Herodes a Pilat i tement per altra banda que es complís en ell l'adagi de «home de molts oficis, pobre segur», demanà la vènia d'un fort fabricant per a fer proves al seu laboratori (del fabricant) i, *Hay que ver, hay que ver* els resultats meravellosos que obtingué l'ex còmic i ex periodista després de rostir-se les celles estudiant i després de proves i més proves. A base de suro esmicolat, ciment purificat i petroli refinat, havia obtingut una aleació o pasta que igual servia per a fer desaparèixer el mullader o humitat de les cuines, com per a pavimentar les pistes de tennis, evitant el soroll que produeixen les esparidenyes dels «amateurs».

Fet l'invent i convençut de que des de llavors podria tutejar-se amb En Marconi i l'Edisson i de que es trobava en condicions de poder eclipsar la glòria i bona memòria d'En Monturiol, una sola cosa el preocupà pregonament: Quin nom donaria al seu incomparable producte? Després de cavil·lar i més cavil·lar i quan ja desesperava de trobar un nom que estés a l'altura d'aquella pasta que tanta ídem li havia de donar, una idea lluminosa com un llampec, li ferí la mollera. Què millor que invertir les lletres del seu cognom i anomenar «Suro» al material per ell inventat? Però després de reflexionar llargament, es va convencer de que, ultra ésser un nom vulgar, produiria mal efecte el que a un home com ell poguessin dir-li que treballava el suro i decidí, afegint-hi una l, batejar-lo amb el nom de «Surol» que ningú podrà negar que resulti sonor i expressiu...

Seria més llarg que un dia sense pa comentar tot el procés d'aquell èxit sense precedents, capaç ell sol d'immortalitzar el nom d'un home i és per això que, tenint-ho en compte, ens limitarem a dir que aquell producte inventat per a treure les humitats, produí, al cap d'unes setmanes d'ésser llençat al mercat, un tal mullader que molts cregueren que es reproduïa el diluvi universal.

I naturalment, sinó per altra raó, perquè es com-

PERTENED A LA REDI
ATENEU BARCELONÈS

UN BON CONSELL

—«Cuidado, noi, que una afición mata a la otra...
i la clatellada acabarà amb la cossa!»

plis al peu de la lletra el vell adagi de que *Nadie es profeta en su tierra*, el nostre inventor tingué que desaparèixer en una nit de fosca i menys mal que el color de la seva cara li permeté passar desapercebut entre les ombres de la nit.

I pensar que encara hi ha qui s'entreté a cantar les excel·lències de treballar el suro!

A. TORBALA

Fer obres

Un amic nostre ha de fer canviar unes rajoles en un pati de casa seva. Ell, que és home ingenu, creu això una cosa molt senzilla. Però no ho és gens. Es, al contrari, una cosa molt complicada. Per això no s'acaba mai el temple de la Sagrada Família.

Per canviar les dues rajoles hi ha anat el mestre d'obres a mirar-s'ho, a pendres mides. El nostre amic ha temut, un moment, que fos necessària la intervenció d'un arquitecte. Però no; amb el mestre d'obres n'hi ha hagut prou.

A l'endemà, en un carretó, han dut uns quants sacs de ciment. Dues carretades de sorra.

A l'endemà passat han comparegut un paleta i un manobra. Aquest paleta i aquest manobra han discutit de política, s'han fumat dues paquelles, han arrencat les rajoles velles, han deixat el pati fet una porqueria i se'n han anat perquè ja havien fet prou feina.

A l'endemà han tornat. I el nostre amic, malgrat ésser un home pròdig, ha pensat: Aquest paleta guanya dotze pessetes... Aquest manobra en guanya vuit... El mestre d'obres també hi sucirà quelcom... El ciment val diners... la sorra també...

Fer canviar un parell de rajoles m'haurà costat vint-i-cinc duros!

100.000 pessetes

Per les valles del *Metro*, per les parets de les cantonades han aparegut uns cartells fent saber al públic:

100.000 PESSETES
HA COSTAT EL MONTATGE
DE L'OBRA TAL (1)

La gent, enlluernada per la quantitat, va a veure l'obra. Però no hi torna. I al sortir, finida la representació, diu:

Llàstima de pessetes!

I és que tan sols necessiten aquest reclam, mal traduït de l'anglès, les obres dolentes.

Una esperança

Manila, la terra dels mantons i de la gent groga, com si estessin empeltats de llimona. Arriba En

(1) El títol d'una obra que actualment es representa a Barcelona.

Blasco Ibáñez. Crits, visques, saltirons d'alegria. En Blasco Ibáñez dona una conferència al Teatre de l'Opera—que deu ésser una barraca de palla i troncs de cocoter—amb un tema enlailat i divertit: La participació d'Espanya en la civilització humana.

Si a la conferència hi va assistir l'ombra d'En Rizal, què devia pensar?

Tot al revés

Hem anat al teatre. Veritablement, les senyores no duïen el capell posat, però els homes, amb tot i haver-hi aquell lleterero de les 500 pessetes de l'ala, fumaven tan lliurement a la sala d'espectacles, com si es trobessin en plena Rambla de Santa Mònica.

El local estava ple a vessar; ho estava tant que l'Empresa, mofant-se de les disposicions governatives, havia venut centenars d'entrades de més.

Ha vingut a mi l'idea de cercar una porta per cas d'incendi, cosa que mai oblidó des de que fa anys en el Paral·lel vaig haver de saltar de la finestra al carrer, cosa que no em va plaure per l'arnica que vaig gastar i els gemecs que vaig fer. Doncs bé: les portes estaven obstruïdes per una carniceria de gent, que hauria fet impossible obrir-les ràpidament en cas d'incendi.

Vareig anar a la meua butaca per a seure, però sense tranquil·litat, i veig que els meus genolls raspaven a la fila de davant, cosa molt explicativa quan una Empresa ha trobat un *filón* i vol treure pessetes d'allà on sien.

I apretant, suant fel i arreplegant de quan en quan, ara la closca d'una avellana que queia del *para-dís*, ara una esclafolla de cacauet o bé una xufia resseca, aguantava heroic la pluja divina, sempre amb el temor que no baixés des de les altures una punta encesa d'un fumador disgustat de les actuals labors de la fatídica Arrendatària.

Baixà el teló entre sorolls infernals d'aplaudiments de *clac*, de crits de galls de dalt les golfes del segon pis, i la feina era poguer fer pas per a que un senyor que faria els seus cent dotze quilos (pes bon xic brut) passés pel meu davant per a anar Déu i ell sabien on.

Aclaparat del bullici i de la prenyada atmòsfera que caldejava la sala d'espectacles, notant-s'hi un fum ofegador, vaig aixecar-me, no per a fer *descans* sinó per a caminar i cercar altre aire pur i sà...

Inútil; fumava tot, és a dir, sortia fum fins de la comuna, que ni les finestres de renovar l'aire pestilent estaven obertes.

Sonà el timbre del darrer acte.

El meu cor pensà:

—Quin salt faràs quan seràs al carrer! No paro fins al moll!

Continuà la representació entre una tos lògica i

Els acreedors del Banc de Barcelona, després del informe del senyor Bertrán i Musitu.

natural, sense oir la lletra i apenes la musica, perquè la cridòria era eixordadora.

Baixà el teló, i quin «Gràcies a Déu» vaig exhalar; penso que ni quan mori el diré tan a gust...

Entusiasmada de marxar a Horta per a agafar el darrer tramvia, que surt a les dues de la nit, abans de cordar-me l'americana miro el *cromòmetre* (com diu la meua dona), i no sé quin renec vaig dir, que una senyora que anava amb el seu marit de bracet va dir-li:

—No has sentit quin disbarat ha dit aquest poca-vergonya?

—Eren les dues i mitja!...

No cal dir que la meua *calvicie* és més arrellada que la dels demés sers humans, perquè d'aquella nit en guardo un record tan tràgic, tan *espeluznante*, que me'n ric de les obres que feien En Rojas i la Caparó... Puc ben dir que, després de llegir el reglament d'espectacles vigent, no es compleix res, fent honor a la sola voluntat de les Empreses rebels i especuladores.

I de lo demés... que un llamp i una pulmonia al sortir del teatre ens miti a tots.

JULI MONTSERRAT

ELS GATS D'AQUEST ANY

Sembla que fins en els gats han transcendit els fets del passat 13 de setembre, lo qual vol dir ben clarament que els aconteixements de tal dia tenien verdadera transcendència. Ens explicarem.

Els gats són unes bestioles estranyes i endimoniades que fan sacrificis a Venus en el mes de gener, un més tan poc apropiat per a tals excessos! La mort del gall de Nadal els hi anuncia inefables i nocturnes voluptuositats. El «qui-qui-ri-qui!» del gall

de Nadal, al morir, és el «qui-qui-ri-qui!» de l'amor. Es un crit d'agonia que vol dir: «Prepareu-vos, que ja us arriba la bona època! L'època idíl·lica per excel·lència! L'època de les bodes i les entrevistes turbulentes! L'època dels gemecs d'amor! Aproveiteu-vos, ara que sou joves i encara teniu il·lusions! La nit us empara. Cada recó o portal d'escala pot convertir-se en alcova! Penseu que la vida és curta i que, així com jo moro a mans de la raspà, vosaltres morireu a mans d'un gitano! Els gitanos hi són molt aficionats als gats!»

I les endimoniades bestioles senten que la seva carn s'arbori de luxúria, i els seus ulls són com dues gotes de *pip* permint il·luminades, i es llencen al carrer en busca de gata, amb més senzillesa i bona voluntat que tots els *Tenorios* haguts i per haver. La troben, els hi agrada—com que van de nit i tenen pressa els hi agraden totes—i s'estimen. Quan els gats s'estimen mouen un enrenou gens tranquil·litzador. Miolen, sospiren, gemeguen i ploren. L'amor per a ells deu ésser una cosa més transcendental de lo que ho és per a nosaltres, els homes. A vegades, i en tals ocasions, els miols dels gats semblen els plors d'una criatureta de pocs mesos.

Doncs bé, aquest any els gats s'han portat amb més circumspecció, amb més respecte. Potser han estimat com en passats anys, però ho han fet més a la quieta. I és que tenien por de la censura.

XARAU

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

GALERIA DE CELEBRITS DEL PASSAT SEGLE

El «Feo Malagueño», venedor de roba barata.

Paganini, el gran concertista del carrer.

Homero, el pobre de les cançons.

El dimoni, el més popular venedor de caps de mistus.

El moro de les sabatilles.

El cec que, a muralla de mar, enfilava agulles.

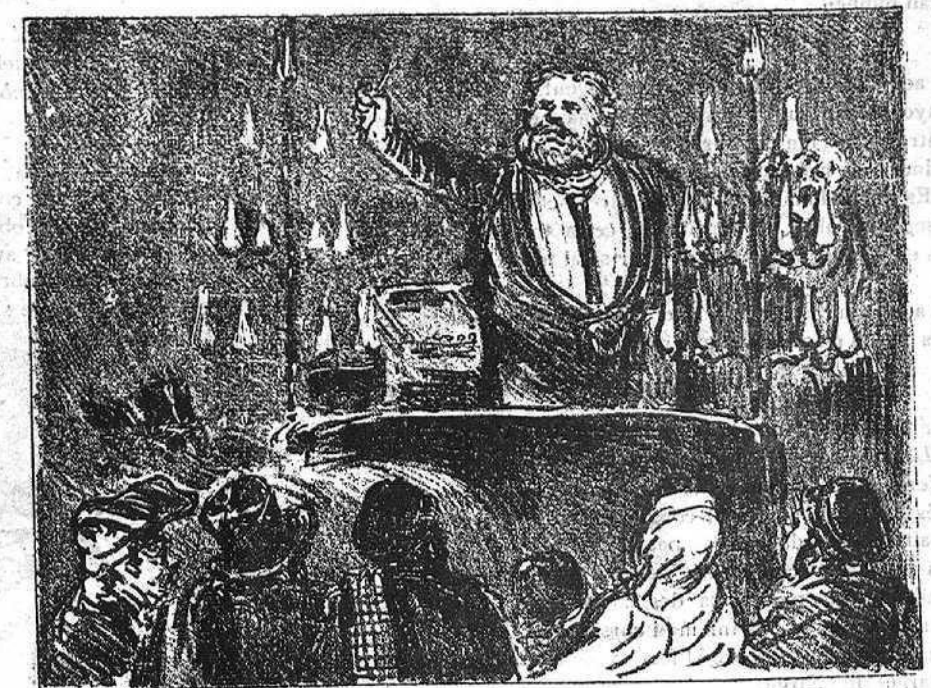
Mossèn Serà, que mai va poguer ésser res.

L'home dels gossos, cèle domador d'aquestes bestioles.

El cec protestant, venedor de Bíblies.

El senyor Bau, arrencant queixals a la via pública.

Publiquem aquestes caricatures degudes al gran artista Tomàs Padró. Són les caricatures d'unes celebritats populars del passat segle, injustament oblidades. Que a què ve tal publicació? Doncs ve a que així no fem enfadar a ningú. Ve a que el Censor—una persona tan simpàtica i carregada d'obligacions!—no hi tingui res que dir. I suposem que no hi tindrà res que dir perquè amb els morts ningú s'hi fica. I aquestes celebritats, afortunadament per a elles, ja fa molts anys que no són d'aquest món.

LICEO

En aquest teatre s'han donat les últimes representacions de *El Cavaller de la rosa*, de Straus, i s'ha reprisat el *Falstaff*, de Verdi. No és aquesta, ni molt menys, la millor obra del music d'*Aida*, però s'escolta agraçosament. Shakespeare no cab en una partitura, i menys en una partitura italiana, que, encara que la firmi En Verdi, fa sempre l'efecte d'un postre empalagós. Ens han donat també *Faust*, de Gounod. Gounod no és sant de la nostra devoció, però la música que ha posat al drama de Goethe té un to amable i de fàcil elegància. Ahir ens tregueren el mal gust de boca amb la *Walkyria*. Això és altra cosa. Ja en parlarem la setmana entrant, que ara tenim pressa.

GOYA

En les últimes representacions donades en aquest teatre per la companyia de Vera Vergani, recordem *Acidalia*, una deliciosa comèdia de Dario Niccodemi—deliciosa de diàleg, de gràcia, d'intenció, d'amable picardia.

— Ha debutat En Morano. Ha debutat amb una comèdia melodramàtica, ramplona i d'un gust depravat del senyor Sassone. No comprenem, no podem comprendre com un actor tan intel·ligent i estudiós com En Morano, porta aquesta obra en el seu repertori.

ESPAÑOL

El pare pedaç d'En Pompeu Crehuet no ha pogut aguantar una setmana en el cartell. Veritablement no era una obra de les dites de «gran públic».

COMEDIA

En aquest teatret uns actors intel·ligents i ben intencionats, els senyors Claramunt i Adrià, hi fan una meritòria labor en pro del teatre català, tan desvalgut el pobrel

Ultimament han estrenat *El germà gran*, d'En P. Teixidor Elías. Es tracta d'un drama rural en tres actes, superiors el primer i segon a l'últim, construït amb certa traça que denota condicions en el seu autor per a dedicar-se al teatre i obtenir-hi bons èxits.

Cal agrair la interpretació i el conjunt que aconsegueixen els discrets actors d'aquesta companyia.

ROMEA

Hem tingut al «Romea» a la companyia Vera Vergani. Ha representat *La Figlia di Jorio*. La interpretació que aquesta gran actriu, Vera Vergani, dona a l'obra de D'Annunzio és una interpretació apart, és a dir, que no admet comparacions.

Nosaltres recordàvem la passió, la fúria tràgica de Mimí Agúlia amb certa recança, car Vera Vergani dona al personatge un to més hieràtic, però gens desplaent. I recordàvem també a Marguerida Xirgu en una infame i cursi traducció d'aquesta obra.

No ens podem sostreure al record de Mimí Agúlia, però sí al de Marguerida Xirgu.

Ha representat també *La Volata*, *L'ombra*, *Il refugio*.

Degué estrenar-se després, per la companyia de la casa, la comèdia *Els quatre amics d'En Rodó*, d'En Lambert Escaler. Però no som a temps de parlar-ne.

PER A ACABAR

A hores d'ara deu haver ja inaugurat la nova temporada el

MARIA CONESA

Heu's aquí la més gentil de les nostres artistes. Aquesta doneta deixa un rastre d'alegria per tot allà on passa. Això la fa digna dels més fervorosos elogis.

«Teatro Victoria». En la companyia figuren elements de primer ordre. Sabem que tenen obres de les que es fan dir «sí, senyor», en cartera. No és massa aventurar l'aventurar-los-hi un èxit.— Sabem que a base de l'obra de l'Enric Lluelles, *Marionetes* de tan sorollós èxit al teatre «Español», s'està organitzant una turné per Catalunya.

Bona sort!

Bor

La fi del barret de palla

Amb més coratge que una criatura i amb un somriure optimista que traspuava pel forat de la copa, va veure apropar-se l'home del sac. A ésser temorec les ales podien alliberar-lo volant o be rodant de cairrell com quan el dia del despreci; aquell dia que va voler donar la sensació de la

seva suficiència i que va fugir carrer avall empaitat per l'estúpid del seu amo. Però ell que des del cim en que s'havia gronxat, fins el dia de la caiguda havia vist, compadint-se'n, quan arrastrada era la vida del pobre home i creient-se com ell de despreciat pels homes, sentí una esgarripança de goig al veure'l apropar-se, i una sensació d'orgull de classe al sentir-se estretament agafat per una mà. Havia arribat al seu centre. Ell, nascut de modesta palla, trobava per fi l'home humil, el ser igual que no s'enamorava d'ell per la forma, ni per la gruixària, ni pel tramet, sinó pel seu posat trist de barret vingut a menys, de barret caigut al fang;—el fang que fan a les ciutats entre Déu i els homes—pel seu llastimós posat de barret penedit.

Ja no tindria de tèmer el cru hivern, abandonat com un humà a les intempèries del carrer i a les carícies de la ciència rodant. També tindria casa i jaç. Del femer corrupte passaria a la pila de draps o papers. Era un ascens. «D'avui en endavant podré dir de tu al gos», va pensar al veure's reconegut cosa útil, per lo que quedaria per sempre més reconegut a l'humanitari subjecte del sac.

Mes, al món no hi ha pasgoig sense pena. El concepte democràtic en que tenia als homes com aquell que el recollia, va sentir una punyida més forta que un cop de puny pegat a la copa, que és tot lo més fort que pot dir-se tractant-se d'un barret, al veure's valoritzat per quelcom que no era precisament ell. Mai havia

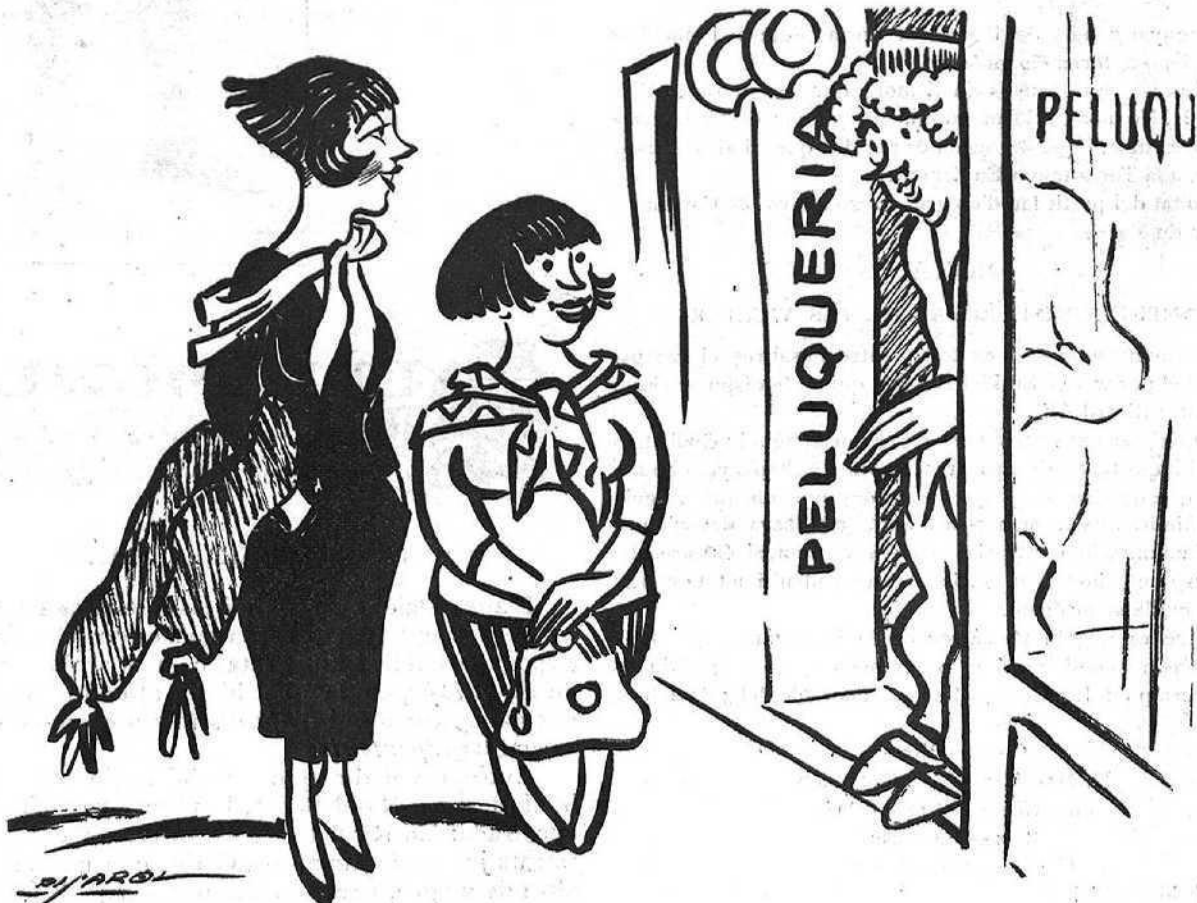
pogut comprovar la dita popular de que l'hàbit no fa el monjo i que va veure, tot justament ara, confirmar en el seu benefactor d'un instant. Oh, dissort! Li passava com a qualsevol personal No se'l valorava pel que era ni per ço que havia sigut, no; ni per tot i quant podria encara servir, sinó per lo que damunt seu quia de servible. Ah, el pobre barret! També hi havia vanitat poca-solta en els del seu llinatge: els caiguts. Aquell home a ben segur que no miraria gaire bé a un igual que portés els pantalons esbotzats; un que captés. I li entrà el dupte de si veritablement era un home el que es deixa enlluernar per una cinta de més o menys. Per una corbata i no un cos de carn i ossos. I va sentir fàstic de la vida. Un fàstic de filòsof estoic. I sense protesta, despulat de la única gala que posseïa, però rebaixant de just, quant va creure que calia rebaixar el concepte en que tenia als homes humanitaris, va deixar que el tapessin de desperdici de coses que no tenien ni més ni menys valor que aquells. Ben mirat, feia fred; massa fred per a anar pel món.

PERE PERMANYER

S'ha format a Tordesilla la «Unión Patriótica Castellana».

Aquí s'ha desformat l'«Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres».

Amb això de les unions són solament jocs de raons i res més

LA MODA DELS CABELLS CURTS

—Al menys amb vostès un s'hi diverteix més que amb els homenots...
i els hi pren el pèl més a gust!

FUTBOL

CAMPIONAT INTERREGIONAL D'ESPANYA

Biscaia - Catalunya

Els resultats desfavorables aconseguits pels clubs *Barcelona* i *Europa* a Bilbao, en els partits que jugaren fa poc contra l'*Athlètic* d'aquella capital, i els comentaris que per tal motiu feu la premsa biscaïna, en general, respecte a la vàlua del futbol català, feien que aquest partit tingués una gran importància, demostrada amb el ple imponent que hi hagué al camp de Les Corts.

Ni la selecció biscaïna ni la catalana pogueren presentar-se completes, però això no feu minvar l'interès que hi havia per a poder presenciar el partit.

Els nortenys posaren al seu joc tota la fogositat i energia que constitueixen llur característica, lluitant amb noblesa i ciència per a emportar-se'n la victòria, però tots els seus atacs s'estrellaren davant de la muralla, quasi impossible de salvar, que formaven la defensa i porta de Catalunya.

Els catalans jugaren amb cobdícia, imprimint a les jugades una més gran impressió de serenitat que els contraris, així com també un coneixement més crescut de ciència futbolística. No es pot negar que la victòria per ells aconseguida fou ben merescuda, ja que els seus atacs sigueren més constants i perillosos durant tot el partit.

Cal assenyalar pels de Biscaia la porta i defensa i també an En Carmelo, que foren els millors.

Dels de casa, En Planas i En Zamora que estigueren... Com els hi diré?... No ho sé... Solament que el primer és un internacional indiscutible, i que del segon es pot dir que si al Cel hi ha Sant Pere, a la Terra tenim En Zamora.

El resultat del partit fou d'un *goal* a zero a favor de Catalunya, lograt per En Martí.

BOXA

CAMPIONAT D'EUROPA DEL PES WELTER

Des de diumenge passat es troba entre nosaltres el campió d'Europa del pes welter En Piet Hobin a qui té de disputar el seu títol el nostre Ricard Alís.

Hi ha una gran expectació per a presenciar aqueix combat, el més gran i important dels fins ara celebrats a Espanya, i ho demostra el que queden tan poques entrades que els que vulguin assistir-hi tindran d'encomanar-se al Sant de la seva devoció per a que faci un miracle, i, tot i així, encara veurem si és possible. De manera que ja ho sabeu, aficionats, no badeu i a tota marxa cap a la taquilla manca gent.

Per a que es puguin fer càrrec de la importància que té la reunió, donem a continuació el programa que com aperitiu es servirà al camp de Les Corts, el dia memorable del 3 de febrer de 1924:

COLA — MORO

H. MARTÍNEZ — ALÍ BEN - SAID

PIET HOBIN — RICARD ALÍS

RUÍZ — SPANIERS

GEO. MORGAN — ARNAU

Què els hi sembla?

Com que no pensem mancar-hi, la setmana que ve ja hi direm la nostra.

FERRÀN

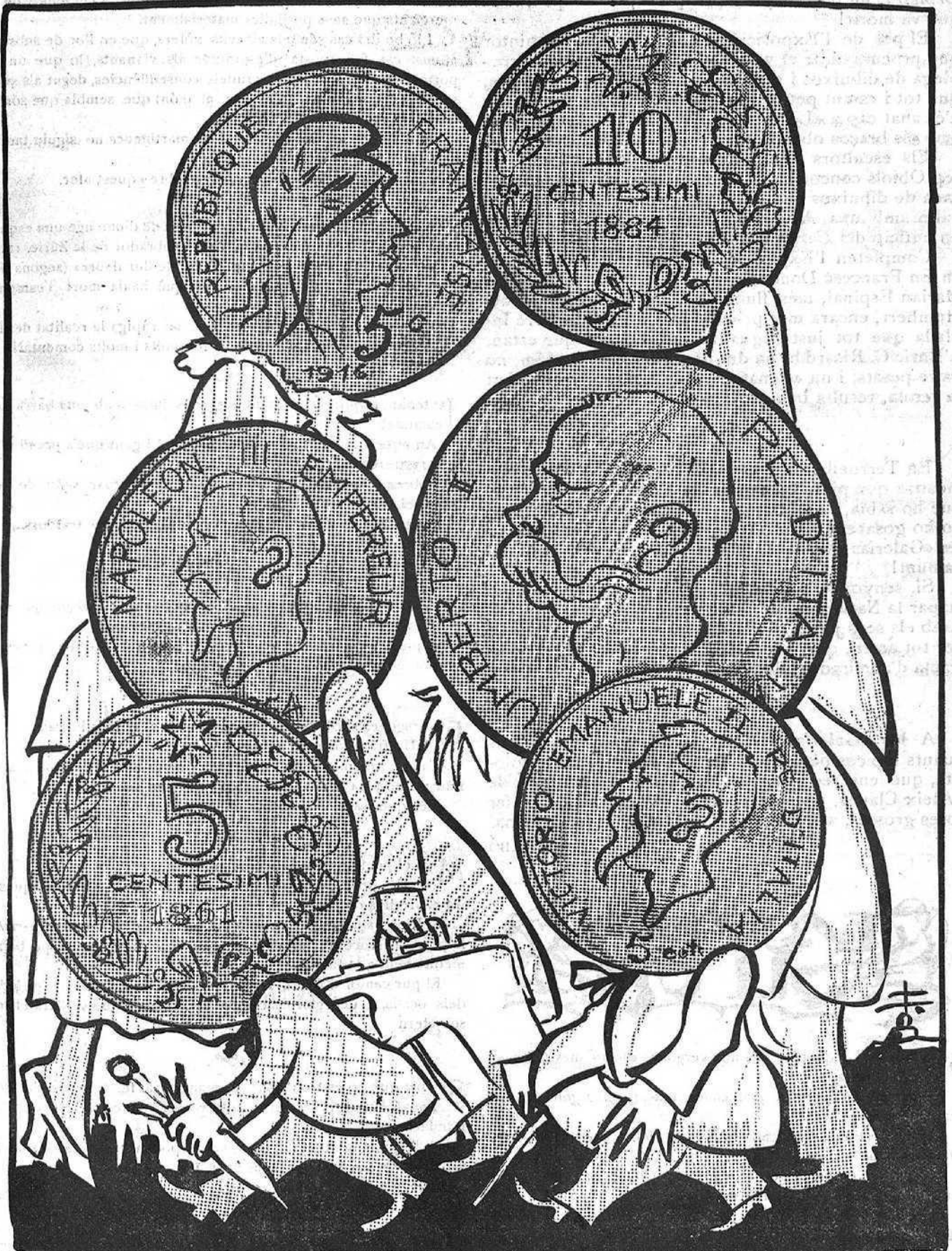
Ricard Alís «challenger» i Piet Hobin campió, que's disputaran el campionat d'Europa el diumenge dia 3 de febrer.

TRES GALERIES D'ART

L'agrupació «Les Arts i els Artistes» ha obert, a les «Galerías Layetanas», la seva exposició anyal, una exposició pàl·lida i magreta, com si acabés de sortir de la *grippe*, en la qual hi ha abundor de notes no pas gaire afinades i d'apunts fets a còrre-cuita per a a semblar *espontanis*.

Això no vol dir que no s'hi vegin coses sanes i boniques. En Rafel Benet, hi té una *nota de paisatge* encertada; En Ricard Canals, diferents croquis per a retrats justos de línia; En Carles una noteta grassa i altra de magre, preses al natural, les quals fan una parella de *revenedor*; En Francesc Labarta, bonics dibuixos, l'lu Pascual uns estudis de paisatge estudiats, i l'Aragay diferents apunts per *Els funerals de*

LA CALDERILLA ESTRANGERA INVASORA DE LA NOSTRA BARCELONA

Demetri, un bon senyor, que qui sap el temps que fa que va morir!

El pes de l'Exposició el sosté En Colom, pintor que procura alçar el vol i fa bé, amb una bona arrega de dibuixos i gravats i un parell de paisatges, que tot i essent petits es porten l'oli; En Colom se n'és anat cap a «Les Arts i Artistes», on l'esperàvem amb els braços oberts per a dur-lo a les «Layetanas».

Els escultors Enric Casanovas, Josep Clarà i Josep Obiols concorren a l'Exposició amb una barriscada de dibuixos per a tots els gustos, i En Pau Gargallo amb una *Mascareta de coure vermell*, que és un anticip del *Carnestoltes*.

Completen l'Exposició diferents dibuixos, deguts an En Francesc Domingo, no gaire forts; altres d'En Marian Espinal, més fluixets; un grapat d'En Manel Humbert, encara més primis, i una colla d'En Pere Inglada que tot just s'aguanten, d'anèmics que estan, L'Enric C. Ricard hi ha dut uns dibuixets al plom, no gaire pesats, i un «camafeu», que, sense haver tingut la verola, resulta ben gravat.

*
**

En Terruella, de retorn d'Itàlia, ens ha volgut demostrar que pinta com un home gran. Jo ja feia temps que ho sabia, i en Matilla, el seu oncle, també; però no ho gosàvem a dir. Ara que ell ho ha demostrat, a les «Galerías Areñas», quin pes ens havem tret del damunt!

Sí, senyors; En Terruella ja és un pintor que sap mapar la Natura damunt la tela i fer-li dir el que vol. Amb els seus jardins i els seus paisatges pot ben anar per tot arreu, que se li treuran el barret. Ei, si no es tracta d'admiradors de gorra.

*
**

A les «Galerías Dalmau» hi podeu veure uns quants tapiços ben dibuixats i esplèndidament colorits, que ens recorden la fantasia i el bon gust de l'Aleix Clapes, un pintor que havia nascut per a fer coses grosses, amb tot i que era bastant petit de mena.

C. ARBÓ

Barcelona està asquerosa. Es una vergonya dir-ho, mes cal confessar la veritat.

Els carrers de la ciutat, quan cauen unes poques gotes, es fan intransitables.

El fang pestilent ens taca la roba i ens deixa unes sabates escandalosament brutes.

I no parlem de les afores, que un a l'anar-hi maleeix des del Batlle al darrer empleat de la Casa Gran.

Barcelona, ciutat d'istiu i ciutat d'hivern, és també ciutat de l'eterna cotxinada.

◇◇

Els autobusos, més abusos que autos, al passai pels carrers de San Andreu deixen les vidrièreres dels establiments fetes un

làstic vergonyós, ocasionant veritable disgust a centenars de comerciants que se'ls perjudica materialment.

I lo bo del cas són els aixerits xòfers, que en lloc de subsanar aquest cas fan aposta d'esquitxar als vianants, lo que un dia portarà aquest acte brutal, crudels conseqüències, degut als semisalvatges (que sempre n'hi han al món) que sembla que són els únics amos del carrer.

El dia que els andreuencs i els martinencs no siguin tan bonatxons, hi haurà un greu conflicte.

Les autoritats, bones i tranquiles sobre aquest afer.

◇◇

Causà fonda sorpresa llegir a la premsa de diumenge una esquila mortuòria d'un tal Serra i Valls, cobrador de la Zuric, «mort vilment assassinat en el compliment de llur deure» (segons deia *El Diluvio*) i no trobar enlloc de què havia mort l'esmentat senyor.

Es que no permet la censura que se sàpiga la realitat del fet? Sobre la qüestió aquesta s'han fet molts i molts comentaris.

◇◇

Ja tenim esquirols ocupant els seus llocs amb una barra descomunal.

An aquest món, hi ha d'haver-hi de tot i gent que's presti a les més rastreres baixeses.

Pobres *amarillos*! Ja hi haurà qui els farà tornar *rojos* de vergonya el dia menys pensat.

S'està fent el boicot d'una manera crudel a certs traïdors...

Es el càstic més noble.

◇◇

A Madrid, tota la Junta de l'Ateneu ha dimitit abans que permetre estar supeditats a exigències ridícules.

Aquest gest, ens ha ensenyat a nosaltres. Aquí ens manca encara molta dignitat i molta vergonya.

◇◇

Els aragonesos celebraren al «Goya» els seus Jocs Florals.

Un frare guanyà la Flor Natural.

També sabem que un altre frare, que és un gat de casa nostra, fent xirinola ha guanyat un premi, amagant-se el nom...

Més que frare, ens resulta un gat de cofraria.

◇◇

Morí el poeta provençal Charloun Rieu...

Era pobre, era camperol i cantà la vida, sense que aquesta li fos pròdiga de benhaurances.

Si Rieu hagués sigut un estúpid mercader, o un *nouveau-riche*, la premsa francesa hauria cantat excel·lències de l'home que baixà meditatament a la tomba.

El pur cantor d'Arlés, tindrà per absoluta excelsa la melodia dels ocells, i per gloriificació, la lluna blanca que vetllarà el seu son etern.

◇◇

Sembla que no es troba pas la manera de fer l'Estació del Metro al Pla de l'Os sense interrompre la circulació per les Rambles.

Ni l'Ajuntament, ni la Companyia poden trobar una solució satisfactòria per a no empipar als veïns.

I tan senzilla com és

Deixar de fer l'Estació.

Antoni López, editor — Rambla del Mltg, núm. 20

Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8

BARCELONA

Fa vuit dies que es va posar a la venda i està per agotarse

L'ALMANAC

DE

La Campana de Gràcia

PER A AQUEST ANY 1924

Esplèndida i al·legòrica coberta impresa a diverses tintes, text escollit i nutrida il·lustració

Un tom: 80 Cèntims

DE VENDA EN TOT CATALUNYA

NOVEDAD ACABA DE PUBLICARSE OBRA NUEVA

La hija de Natalia

por ARMANDO PALACIOS VALDÉS

Un tomo en 8.º

Ptas. 5

JOSEP ROIG I RAVENTÓS

L'ermità Maurici

Un volum:

Ptes. 2'50

SINGLOTS POETICS

d'En FREDERIC SOLER (SERAFI PITARRA)

24 Singlots, enquadernats amb tela anglesa

Ptes. 19

LEONOR MARTINEZ DE CERVERA

La reina del solar

NOVELA CUBANA

Un tomo:

Pesetas 2

CARLES PUJOL CLAVERI

La Novel·la i el Teatre

Un volum:

Pessetes 4

CATALANS IL·LUSTRES

RETRATS I BIOGRAFIES

Un volum, luxosament imprès:

Pessetes 5

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliances de 3r Postal o bé en segells de franquig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de porta. No responem d'extravius si no's remet, ademés 50 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebuixes.

UNA SOLUCIÓ PER A POGUER TORNAR VIU A CASA